

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko - \$3.00 Za Clev'd. po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 Posamezna številka - 5c

EDWARD KALISH, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 114. Mon. Oct. 1. 1917.

Kaj pride po vojni?

"To je naš svet in mi moramo živeti na tem svetu, in raditega internacionala ne sme zginiti s tega sveta. Če internacionala zgine, stojimo pred bodočnostjo samih vojsk, večne neprestane vojske, strašnejše kot se danes vidi. Socializem je edina pot, da se rešimo iz tega kaosa."

Naj veruje tem besedam kdor hoče ali pa ne veruje, toda spregovoril jih je veliki Francoz, Anatole France, leta 1916 napram nekemu ameriški obiskovalcu v Franciji. Anatole France je član francoske akademije, in njegovo ime je avtoriteta v literarni zgodovini današnjih dni.

Vprašanje je, če ima Anatole France prav ali ne, ko misli, da se bodejo delavci vsega sveta zjedini, ali je taka zveza zaželjena in ali v resnici nosi sebi garancijo večnega mira?

"Najboljše kar imamo v civilizaciji leži v koreninah narodnosti," piše John Spargo, ameriški socialist, ki se je pred kratkim odpovedal naši pro-germanski socialistični stranki. Nadalje citira Spargo lejavo Camille Huysmana, tajnika mednarodne socialistične pisarne: "Socialist, ki ne more biti dober patrijot, ne more biti dober internacionalec. Povejte ameriškim socialistom jasno in prepričevalno, da so lahko ob istem času dobri socialisti in dobri Amerikanci, ki ljubijo svoj narod."

"Noben socialist," nadaljuje Mr. Spargo v mesečniku "Atlantic", "ne more podpirati svoje vlade, če je ta vlada napadla zohrtno in frivolno mirnega sabota. Belgijski delavec, ki se bori proti Nemcem brani svojo domovino proti vpadnikom in roparjem, in belgijski delavec se ob istem času bori za internacionalo."

In kljub vsemu temu pa ameriška socialistična stranka ni izdala nobenega protesta, ko je bil belgijski delavec napaden od nemških Hunov. Vzrok temu je, ker so voditelji socialistične stranke pro-germanski, ker se nečejo zameriti kajzerju. Le en sam majhen del ameriške socialistične stranke je drugega mnenja, toda večina pa neprestano hujska čez vlado, hoče izsiliti mir kljub temu, da francoski in belgijski delavec še vedno trpi pod kopitom hunskega konja. Socialisti niso protestirali niti tedaj, ko so Huni vladili na tisoče Belgijscev v strašno sužnjost. In ko je predsednik Wilson proslil Nemčiji naj vendar spoštuje mednarodne pravice in se drži svojih obljub in priseg, ga je uradno glasilo socialistične stranke v Ameriki imenovalo "blaznega norca v Beli hiši!"

Kaj čuda torej, če so najboljši socialisti v Ameriki odstopili od socialistične stranke? Kaj čuda če govorijo trezni socialisti, da je stara ameriška socialistična stranka zgubila vsako pravico, da bi govorila v imenu internacionalizma. S svojimi deli je dosedaj pokazala, da je vredna

govoriti le v imenu nemškega kajzerja.

"Colliers".

Monster germanske kulture

Iz mešanice Vendov, Prusov in Tevtoncev in še drugih plemen, je kultura, uprežena stoletja v vojaški jarem, s pomočjo fizike, kemije in moderne znanosti ustvarila vlado pošasti — Nemčijo.

Citali smo, da so nemški diplomati kurirji nosili bombe v Skandinaviji. Brali smo uradna poročila, da so nemški misijonarji nosili s seboj bacile jetlike in drugih neozdravljivih bolezni. Te bacile so importirali na Švedsko, kda jih pozneje odposljejo v Rusijo. Ameriški državni tajnik Lansing nam je iz nemških uradnih listin dokazal, da so Nemci skupaj z Bulgari v poslopu bulgarskega poslanstva v Bukarešti davno pred vojno pripravljali razstreljiva, bombe in mikrobe, da uničijo rumunsko življenje in premoženje.

Rumunska vlada je precej časa, predno je napovedala vojno, opazovala, da nosijo gotove osebe skrivne zavoje in kovčke v bulgarsko poslanstvo. Del te prtljage so Nemci en večer predno je Rumunska naznanila vojno, premetili iz poslaniških prostorov v konzulatne prostore. Ko je drugi dan nemški poslanik moral odpotovati, je rumunska vlada opazila, da misterioznih kovčkov in zavojev niso vzeli s seboj, torej so morali ostati v mestu. Raditega je rumunska vlada naročila policijskemu prefektu, naj išče. Kakor je znano, je ameriški poslanik v Bukarešti, Mr. Vo-picka, zastopal nemške koristi v Rumuniji, potem ko je Rumunija Nemčiji napovedala vojno. In tako daleč so šli nemški konzulatni zločinci, da so bombe in razstreljivo spravili celo v poslopje ameriškega poslanika, kakor je pozneje zaupni uradnik nemškega poslanika priznal. Ta e c h t deustski kršitev ameriške prijaznosti je kljub temu eden najmanjših edht deutsch zločinov.

Policijski prefekt je v spremstvu ameriškega poslanika obiskal nemško poslanstvo dne 5. okt. Oskrbnik hiše in neki sluga sta oba priznala, da sta en dan prej sprejela od nekega atašeeja nemškega poslanstva zavoj, zapečaten s pečatom nemškega konzula v Brasso. Dobil sta tudi naročilo, da zakopljeta ta zavoj na vrtu poslaniške hiše. Oskrbnik hiše ni imel časa, da bi to delo sam opravil, in ataše mu je moral pomagati pri kopanju. Ataše je svaril oskrbnika naj molči in naj bo jako previden v vsem svojem obnašanju.

Policijski prefekt je dal zavoj nato izkopati in dognalo se je, da je bilo v zavoju razstreljivo najmočnejše vrste, nadalje pa več viol, v katerih so se nahajali bolezenski bacili. Razstreljivo je bilo namenjeno za ljudi, bacili pa za živino. In vse to so Nemci utihotapili v deželo, ko se je Rumunija nahajala v prijateljsstvu z Nemčijo in niti misliti ni bilo, da pride tlo vojne.

V zavoju, kjer so bili bacili raznih kužnih bolezni je bilo

objednem tudi navodilo, kako naj se rabi te bacile. Navodilo se glasi:

"Vsaka viola zadostuje za 200 glav živine. Če je mogoče, naj se da bacil direktno v gobec živine, če ni mogoče, naj se zmeša med živalsko krlajo. Prosimo, da sporočite kakšen uspeh imate s tem. Če so uspehi dobri, tedaj bo gotovo potrebna navzočnost Mr. Kostoffa vsaj za en dan."

Mi ne vemo, kdo je ta Mr. Kostoff, toda "dobri uspehi" so prišli, četudi drugače kot se je nameravalo. Tu imamo uradni pečat, uradni zavoj nemške oblasti, skrit v vojaški in diplomatični intrigi, potrjen od ameriškega poslanika kot del neizmerne nemške mamišinerije za ubijanje nedolžnih. Ti dokazi stojijo jasno pred celim svetom. Jasno je, da je nemška vlada sejala po celim svetu smrt in uničenje.

Noben narod na svetu kot nemški je zmožen tako strašnih zločinov. Mi niti vrjeli ne bi, če bi se nam poročalo o enakih zločinih, da so jih pozročili drugi narodi. Za zavratne, znanstveno pripravljene umore ima zmožnost samo Nemec. In vsak član se množi kup neoporekljivih dokazov napram Nemčiji. In če ima en narod tako vlado, kdo more živeti v miru z njo?

Avstrijska propaganda.

"Slovenski Narod" v New Yorku, to prošlulo glasilo avstrijske vlade, lastništvo razvpitega Zottija, ki je narodu ukradel milijone, je prenehal shajati.

V zadnjem listu, ki je izšel, se izjavlja uprava lista, da "narodniki nečejo več plačevati za list", in zato mora prenehati.

Pri tem nam pride v spomin groznja tega lista in njegovih podreptikov, ki so nam prerovali polom, ker pišemo proti cesarju in kraljem in proti Habsburgovcem in Hohenzollerncem specielno. In zgodilo se je ravno narobe. Dva najbolj zagrizena avstrijska lista v slovenskem jeziku "Narodni Vestnik" in "Slovenski Narod" sta morala prva poginiti v lastnem blatu, decim mi stojimo tjašneje kot kdaj prej in tudi narodniki plačujejo z večjim veseljem kot kdaj prej. Vidi se le, da končno zmaga razum, treznost, pravica in svoboda. Tudi če narod mogoče zakle hipno na napačno pot, pa s svojim prirojenim bistrim razumom kmalu spozna, kje se nahaja in začne poslušati svoje resnične prijatelje in svetovalce, namesto naštetih duševnih roparjev in suženjskih tlapecev tiranske vlade.

Toda mi ne verujemo samo, da bi "Slovenski Narod" bil prisiljen prenehati z izdajanjem lista, ampak kolikor nam je znano po precej klobirih informacijah, je tu še drug vzrok. "Slovenski Narod" je bil od ameriške vlade uničen, zatrt, kot nevredno, umazano izdajalsko trobil avstrijskih zarotnikov, požigalcev in morilcev.

Mi smo večkrat zaporedoma svarili Slovence naj nikar ne pošiljajo denarja za naročnino takim listom, ki pišejo za Avstrijo. Povedali smo, da bo vlada te liste zatrla. In to se je zgodilo. Poginil je "Narodni Vestnik", rabijaten zagovornik kajzerizma in germanizma, poginil je "Slovenski Narod", izdajalski sluga slovenskega naroda interesom kajzerja. Tako je prišel slovenski narod zopet ob nekaj stotakov, mogoče tisočakov, ki jih je pošiljal tem listom v obliki naročnine. Mi smo svarili, in naše svarilo se je vselej skazalo za resnično. Vreče je toliko časa do studenca, dokler se ne ubije. Ali kakot pravi angleški pregovor: Vsak pes ima svoj dan, in prišla je vrsta tudi na razvpito avstrijsko časopisje. In ne povemo preveč, če omenimo, da čaka ista usoda še neki drugi list. Mi smo svarili ob pravem času.

Senator King iz Utah je v ameriškem kongresu razkril kal tujezemsko časopisje v Ameriki v avstrijski službi. Senator King je povedal, kda je dobilo več slovenskih časopisov podporo od avstrijske vlade, in v našo največjo sramoto so bili med njimi listi pisani v slovenskem in hrvatskem jeziku. Mi smo že zdavnaj vedeli o teh stvarih in vemo še kaj več. Toda sedaj, ko je stvar vzela v roke ameriška vlada in kongresniki, je postalo to razkritje prav senzacionalno in senator King zahteva, da Amerika napove vojno Avstriji.

In če pride do vojne, kar je skoro gotovo, prej ali slej, tedaj se bodejo nahajali v neprilikah marsikateri naši ljudje, nakar bodejo zopet dolžili Petra in Pavla, da je to povzročil, dolžili Ameriko, da pošilja narod v vojno, itd. kakor so to delali ti zaslepljeni od časa, odkar je vojna v Evropi.

Toda kdo bo kriv, če Ameriki vojno napove Avstriji? Kdo drugi kot oni, ki so v tej svobodni deželi kovali zarote na račun kajzerja in Fran Josipa, na račun Nemcev in Mažarov, na račun Prusov in Avstrijcev. Kdo drugi kot oni, ki so podpirali nelojalno, kriminalno časopisje, podpirano in izdavano od avstrijske vlade! Naši zapeljani ljudje, ki so slepo orodje v rokah tujcev, ki še danes ne sprevidijo ampak groze javno in skrivaj, z ustni in pisni poštenim ljudem, ki se trudijo, da iz kajzerjevih zasleplencev naredijo odkrite, zveste Amerikance.

Koliko nesreče in zla je povzročila ta avstrijska propaganda med narodom, to ve vsakdo, ki ima količjak odprte oči. Narod je danes tako preplašen, zastrupljen, da ne veruje nikomur več, niti najboljšemu prijatelju, da sam ne ve, kdo je, zakaj in kako je. Da smo imeli slogo in edinstvo med narodom, tedaj bi bila naša narodna stvar danes na visokem mestu, spoštovana, pripoznana in podpirana od vse Amerike. Toda kaj se brigajo za to narodni izdajalci, ki za Judežve avstrijske groše zatrupejo narod!

V največjo sramoto naroda ti ljudje še danes povdarjajo, kda so Avstrijci, da še več, da delujejo za avstrijsko — svobodo. Zašli so tako daleč, da jim je že sramotno spregovoriti ime "Slovenec". Ali ni sedaj največja sramota za nas, da se javno citira slovenske in hrvatske časopise, ki so bili v službi kajzerja. Ves narod je osramočen radi par izdajniških kunj. In ko vidimo ta dejstva pred seboj, se vprašamo: Kdo je boljše in častnejše deloval za Slovence in za slovensko ime, oni ki zasramujejo to ime pred Ameriko ali mi, ki smo vedno priporočali edinstvo narodu v borbi napram tiranski Nemčiji in Avstriji, ki smo priporočali zvestobo idealom velike Amerike?

In ker je bil zadnje čase marsikdo prijet za zlobni jezik, se ti hlapci suženjstva sedaj izgovarjajo, da oni ne delujejo proti Ameriki, ampak samo proti nam — proti "izdajalcem" Avstrije, proti Jugoslovanom. Da, danes v vojnem času se zastupljevalci naroda ne držejo pisati proti Ameriki, ker ne smejo iz strahu pred teško ječo, pa vseeno pišejo proti ameriški vojni in jo prikažejo tako, kda ostanejo njih čitatelji nasprotni Ameriki, nasprotni zaveznikom, in s tem indirektno delujejo proti Ameriki.

Pa to še ni vse: Mi smo se vedno trudili, da narod organiziramo na podlagi edinstva in svobode na podlagi ameriških postav, slušajoč ukaz predsednika Wilsona, da mora vsak narod v tej vojni do-prinesti svoje žrtve, da po tej vojni ne bo več vojn, ampak mir med vsemi narodi. In za to svoje delo, so nas hlapci psovali s svinjami in psi ter sploh izrazi, katerih se poslužuje la Hun in ne olikan človek. V pisnih in v jeziku so bili nemestano na delu, da nam očito ne onega, kateremu je nameno namenjeno, ampak same sebe kot ljudi nedostojne

za človeško družbo.

In kakšnih namenov in sredstev se poslužujejo ljudje, ki skrivaj ali javno delajo proti nam, proti Ameriki? To je vlada sama prinesla na dan z dokazi, ki so neizpodbitni. Ne-podučene, nezavedne mase so hujskali na stražke, delali so zarote proti delu v municijskih tovarnah, nagajali so ameriški oblast pri navač-nju, pregovarjali so ljudi naj ne poslušajo postav, grozili so z noži, strelji in požigi ne samo posameznikom ampak javnim uradnikom, javnim poslopjem. In za vse to so dobili Judežve plačo od sovražnikov Amerike. Tako so pripravljali maso na punt proti oni deželi, kjer imajo danes vsega v izobilju, kamor so prišli lačni in strgani, kda so se tukaj nasitili, a v zahvalo delujejo za onega, ki jih je pognal po svetu in psujejo onega, ki jim je dal kruha kot tujcu, kot nepoznanemu.

In v tem leži strašna nevarnost za nepodučene, za zape-ljane, za zastrupljene žrtve tujih tiranov. Kajti ta zapeljana masa počenja morije, poslušajoč svoje krive preroke, škoduje samim sebi in dobremu imenu naroda, ker narod bo izdan preganjanju, s katerim začne Amerika, če se ta element ne pomiri in spametuje ob pravem času.

In naj se sedaj še najdejo ljudje, ki govorijo, da mi prodajamo slovenstvo, da mi zapelujemo narod! Kdo ga pa brani, kdo deluje za narod? Menda kajzer in njegovi najeti morilci? Menda nemška kultura? Ne, stokrat ne! Rojaki, pamet in previdnost, lojalnost napram tej zemlji, zvestoba in poslušnost. Ne delajte za korist kronanih morilcev in mesarjev, delajte v korist svojo, v svojo izobrazbo, napredek, v korist velike svobodne Amerike.

In čas je bil, skrajni čas, da se je zadušilo glasilo onih, ki so sramotili Ameriko. Kuga je sedaj potlačena, uničena, in upamo, da bo narod, ki je bil danzadnem zastrupljan z gnojem iz New Yorka, polagoma okrevljal in se spametoval. Čas, da vsi naši prijatelji to raztolmačijo narodu, da jih ob pravem času še odvrnejo od vsakega namišljenega koraka proti Ameriki, da ne bo kdo trpel radi svoje lastne ali drugih hudobije.

Mi pač mislimo, da je skrajni čas, da narod sreča pamet. Dovolj je bilo malikovanja napram tiranom, čas je, da se nekaj naredi za svobodo. In na to delo je poklican vsakdo, ki se zaveda da je človek in da je njegova naloga živeti kot človek, v korist svojo, v korist svojega bližnjega.

Dopisi.

Ker je sedaj nekaj stotin slovenskih fantov v vojaškem taborišču v Chillicothe, O. in se pričakuje, da jih odide še nekaj stotin, je pač zanimivo vedeti, kako se našim fantom godi "pri vojakih." Zanimajo se o njih prijatelji in sorodniki, zanimajo se pa tudi tisti, ki pozneje odidejo. Naš bivši uslužbenec, Mr. John F. Jadrich, ki je sedaj v Chillicothe pri vojakih, nam piše sledeče:

"Dobil sem nekoliko časa, da vam opišem kakšno živimo tukaj. Prišli smo varno v Chillicothe ob 7. uri zvečer dne 19. sept. Vzele je nekaj časa, predno se je djalo vse v red, kajti vojaška kampa še nima dovolj opreme. Prvo noč nismo dobili posteljnega perila, nekateri pa niti blanketov ne, da bi se pokrili, toda sedaj je vse v redu, vsega dovolj. Vsak ima svojo lastno postelj. Včeraj so nekateri dobili vojaške suknje in tudi jaz sem bil tako srečen. Naša kompanija je že vsa "zrihtana"; v kompaniji je 30 čet, vsaka četa 8 mož. Skupaj šteje kompanija 240 mož, potem pa pridejo še častniki. Naš kapitan je Mr. Tutledge in prvi saržent pa Triplett. Kakih dvajset Slovencev je v naši kompaniji, eden je avstrijski, za "kaprola", piše se A. Kraševac. Prišel je 8. sept.

sem s prvim oddelkom, in vsi tisti ki so prvi prišli, so dobili priliko, da se napredovali. Nekateri so že sarženti, drugi pa korporali. Naša kompanija se

imenuje: Company E. polk 331. Naslov je: Camp Sherman, Chillicothe, O. To je naš stalni naslov dokler se neha-

Dalje na tretji strani.

SEVERA'S WAFERS FOR HEADACHE AND NEURALGIA
(Severov Praliki za glavobol in nevralgijo dajo hitro olajšo. Cena 25 centov za zavojček s 12 praliki.)

Domač liniment.
V vsaki hiši bi morali imeti steklenico dobrega linimenta vedno pri rokah za slučaj nesreče, polkodb, zvinjenj in odrg in pri takih prilikah ne vemo za boljšega kot je

SEVERA'S GOTHARD OIL

(Severovo Gothardsko olje). Isto umiri bolečine, bolesti, krče in je precej priročno in dobro za zdravljenje ravno takih slučajev kot so revmatizem, nevralgije, zvinjenja, odrga, otekline, otekline, okorelost in bolečine v mišicah.
Cena 25 in 50 centov. V lekarnah vspevsoč.

DOBRO ZA ZVINJENJA. Mr. Frank Verecka, Bloomfield, Mont., nam je pisal dne 16. febr. 1917 sledeče: Zvinil sem si koleno in ko sem si ga parkrat nagnal Severovim Gothardskim oljem, so prenehale vse bolečine in sedaj se zopet dobro počutim."

Kupite Severova zdravila v domači lekarni. Zahtevajte samo "Severova". Če jih ne morete dobiti, naročite jih naravnost od nas.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

KDOR rabi fine nedeljske, delavske ali spodnje srajce, kravate, nogavice, ovratnike, žepne robce, naramnice, čepice, pase, sweter coats, Jersey itd.

Klobuki

najnovejše mode

\$2, \$2.50,
\$3, \$3.50,
\$4, \$4.50.

NAJ SE OBRNE NA
TRGOVINO IN KROJAČNICO

Belaj in Močnik,

6205 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Izdelujemo obleke po meri in naj-novejšem kroju.
Cene nizke. Postrežba točna.

JOS. ŽOKALJ,

6408 ST. CLAIR AVE.

SE PRIPOROČAM ROJAKOM V OBILEN POSET MOJE TRGOVINE.

Velika zaloga finih moških klobukov, kap, hlač, itd.

VSA MOŠKA OPRAVA.
TOČNA POSTREŽBA, CENE ZMERNE.

Zdravniški recept — naša zdravila.

Za bolezni dobite zdravniški predpis, ki mora koristiti. Našim zdravilom lahko popolnoma zaupate, da vam koristijo. Če prinesete zdravniški recept k nam, mi garantiramo da dobite prava zdravila.

SLOVENSKA LEKARNA **Fred H. Braunlich,**
1353 EAST 55th ST. VOGAL ST. CLAIR AVENUE

HIŠE in LOTI

Novo tovarne, novo mesto se gradi v Euclidu. Slovenci, kupite lote sedaj, vaš denar se potroji v kratkem.

DANIEL GARAPIČ,
REAL ESTATE
BLISS ROAD, EUCLID, O. TEL. WOOD 719 W

J. S. Jablonski

SLOVENSKI FOTOGRAF.
6121 ST. CLAIR AVE.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po naj ovejši modi in po nizkih cenah. Za \$1.00 vrednostnih slik (en dočet), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti ZASTONJ.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

A. Kraševac. Prišel je 8. sept.

mo v vojaški "stroki."

Nam ne dovolijo iti v mesto, dokler ne dobimo uniform, in kadar dbimo uniforme, tedaj smemo iz taborišča le s potnim listom, katerega preskrbi prvi saržent.

Vojaško taborišče je ogromno, kamor seže pogled, same vojaške stavbe. Prostora v vsaki baraki ali poslopju je za 160 mož.

Včeraj, t. j. 21. sept. so prišli fantje iz Clevelanda in sicer iz 2. 4. 6. 12. in 13. distrikta. Proti večeru so prišli tudi Newburčani.

Danes imamo prost popoldne in v nedeljo cel dan. Zjutraj vstanemo ob 5.30, klic k zbiranju je ob tri četrt na šest in ob 6. pa pride zajutrek. Potem imamo eno uro počitka, nakar se začne "drilanje", ki traja dve uri, nakar je zopet počitek in zopet drilanje do opoldne. Opoldne je kosilo, potem počitek do ene ure, dve uri drilanje, potem počitek in zopet drilanje, in ob 5.30 popoldne pa "zaploza" za "re-treat". Večerja se ob tri četrt na šest, nakar smo prosti do 9. zvečer. Ob 9. moramo biti vsi v barakah, in ob poklesetih morajo ugasniti vse luči in molk, zavlada po ogromnem taborišču.

Iz 16. distrikta nisem še nikogar srečal, slišal sem, da ni so tako zadovoljni kot mi. Pa se že se vidimo in se pomenimo. Pozdrav vsem znancem in prijateljem, udani John F. Jadrach, Co. E. 331st Inf., Camp Sherman, Chillicothe, Ohio.

(Slovenec, 19. julija.) Ustavni odbor ima jutri zopet sejo. Na Dunaju so vsi člani Jugoslovanskega kluba, ki so člani ustanovnega odbora: dr. Korošec, dr. Kerek, dr. Smolčica in dr. Vukotić.

"JUGOSLOVANSKO ZDRUŽENJE."

(Tagespost, 19. julija.) "Pogajanja za združenje, katerega se vodijo med jugoslovanskimi strankami alpskih dežel, Dalmacije, Hrvaške, Slavonije in anekstiranih dežel, se bodo nadaljevala še intenzivneje z ozirom na ustavno vprašanje v monarhiji. Prebivalstvo Bosne in Hercegovine se je, takoj pridružilo izjavi Jugoslovanskega kluba od 30. maja. Vsa tesnoba pogajanja, vodijo organizacije samostojno, tako da se bo zaupanje balkanskih Jugoslovancev v delovanje za skupne nacionalne cilje še bolj povzdignilo in utrdilo. Na Hrvaškem je manjši del strank predvsem unionisti, še neodločen, vendar pa pri-govarjajo tudi tu merodajne osebe ki pridružiti in podpiranju celokupnosti."

Tiskarna "Clevelandka A-merika" je edina slovenska tiskarna v državi Ohio. Slovenska društva iz vzhoda kot iz zapada naročajo pri nas tiskovine.

Soba se odda za 1 ali 2 fanta, brez hrane. 1397 E. 61st St. zadaj. (116)

Račun S. D. Z. med krajevnimi društvi za mesec avg. Aesment št. 46 1917.

DOHODKI										STR		
Društvo	Skupni dohodki	Posmrt. asessment	Bojniški asessment	Upravni sklad.	Pristopnina	Pl. knjižice	Znaki	Spremembe	Vrha zdrav.	Skupni stroški	Posmrt.	Bojniška podpora
1	812.51	396.06	354.45	60.75	75	25	25	25	25	314.00	314.00	314.00
2	103.47	49.82	41.00	11.40	1.00	25	25	25	25	47.85	47.85	47.85
3	115.95	56.10	51.75	8.10	1.50	2.00	25	50	50	18.00	18.00	18.00
4	515.08	285.78	170.75	48.30	1.50	2.00	25	50	50	556.00	500.00	56.00
5	104.42	47.97	46.50	8.70	1.00	25	25	25	25	500.00	500.00	500.00
6	100.67	52.42	38.75	7.50	2.00	25	25	25	25	65.00	65.00	65.00
7	118.43	58.32	51.11	9.00	25	25	25	25	25	24.00	24.00	24.00
8	75.08	35.53	33.25	6.30	25	25	25	25	25	25.00	25.00	25.00
9	241.42	113.31	99.86	18.00	4.00	1.00	5.00	25	25	14.00	14.00	14.00
10	163.32	78.67	70.75	13.65	1.00	25	25	25	25	25.00	25.00	25.00
11	167.21	87.51	62.00	15.45	1.00	1.00	25	25	25	110.14	110.14	110.14
12	131.31	69.51	48.75	9.30	3.00	75	25	25	25	25.00	25.00	25.00
13	210.72	97.17	97.50	16.05	25	25	25	25	25	25.00	25.00	25.00
14	31.06	14.96	2.25	3.60	25	25	25	25	25	25.00	25.00	25.00
15	136.61	85.96	60.00	10.65	25	25	25	25	25	25.00	25.00	25.00
16	58.19	36.18	18.11	3.90	25	25	25	25	25	32.00	32.00	32.00
17	253.38	111.83	121.00	19.05	75	50	25	25	25	48.00	48.00	48.00
18	338.83	167.10	137.78	29.70	10.00	6.00	3.00	3.25	1.00	1228.99	500.00	728.99

Frank H

Frank Hudovnik, tajnik.

Naznanilo in zahvala.

Globoko sklonjeni pod težo bolesti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da se je Bogu Vsemogočnemu dopadlo, da je poklical k sebi našega iskreno ljubljenega sina, ozir. brata

Math Schultz'a

ki je preminul po dolgi in zelo mučni bolezni, predvsem s sv. zakramenti za umirajočega dne 16. sept. 1917. Ranji je bil rojen 13. nov. 1898. Zahvaljujemo se članom dr. Z. M. B. ki so bili tako blagodušni, da so čuli ob odru našega nepozabnega ranjega. Zahvalo izrekamo tudi dr. sv. Vida, št. 25 K. S. K. J., katerega društva je bil ranji član in ki so ga tako bratsko spremlili k zadnjemu počitku. Najprisrčnejša zahvala Rev. B. Ponikvarju za podelitev sv. tajstev in za molitve za umirajočega. Hvala Rev. J. Novaku, ki je opravil sv. mašo. Iskrena hvala vsem, kateri ste prišli k mrtvaškemu odru pokropiti ranjega. Srečna hvala vsem darovalcem krasnih vencev. Družini Verbič, Merhar, dr. Lušič, Leister, Trček, Gornik, J. Russ, Sadar, Kolar, J. Golob, S. Lučič, J. Laušin, Sintich, F. Suhadolnik, društvu sv. Vida, delavcem pri Comey & Johnson. Posebno se zahvaljujemo družini F. Surtz za krasni venec in ki je daroval avtomobil. Še posebej se moramo zahvaliti J. Zeletu za toliko požrtvovalnost in točno postrežbo pri njegovih opravilih in pogrebu, v resnici je med Slovenci nedosegljiv. Iskrena zahvala vsem, ki so nas v vseh težkih urah tolažili in vsem, ki so ranjega spremlili na poslednjem potu. Bog povrni vsem stotero.

Cleveland, Ohio, 20. sept. 1917
Zalujoči ostali
Math in Marija Schultz,
starši
John, b'at, Ema, omožena
Lučič, Justina, omožena Verbič, Marija in Fani Schultz
sestre.

Glejte za prvi vzrok!

Zvedenci nam povedo, da prihaja 90 procentov bolezni iz želodca. Če imate n. pr. duševno nerazpoloženje in niste več sposobni za delo kot sicer, če ste vrtoglavi in imate glavobol na gotovem delu glave, pomnite, da je vsem tem nepri-likam kriv nered v želodcu. Trinerjevo ameriško grenko vino je najboljši zdravilo proti tem nepravilnostim. Sčisti prebavljive organe in jih drži čiste, pomaga prebavi, povrne apetit in poživši ves sistem. Če trpite na kroničnem zaprtju, želodčnih plinih, nervoznosti, brezspanju, splošni slabosti, in četudi druga zdravila niso pomagala, Trinerjevo grenko vino vas ne bo zmotilo. Cena \$1.00. Po lekarnah. Trinerjev liniment je drugo zanesljivo zdravilo. Če imate to zdravilo pri rokah, se vam ni treba bati revmatizma ali nevralgije. Cena 25 in 50c. Po lekarnah, po pošti 35 in 60c. Jos. Triner, kemist, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Račun S. D. Z. med krajevnimi društvi za mesec avg. Aesment št. 46 1917.

DOHODKI										STROŠKI										
Društvo	Stavni dohodki	Posmrt. assesment	Bojniški assesment	Upravni sklad.	Pristopnina	Pl. knjižice	Znaki	Spremembe	Vrha zdrav.	Skupni stroški	Posmrt.	Bojniška podpora	Clanov	Clanic	Skupaj					
1	812.51	396.06	354.45	60.75	75	25	25	314.00	314.00	399	67	67	54	54	320	320				
2	103.47	49.82	41.00	11.40	1.00	25	25	47.85	47.85	54	54	54	54	54	320	320				
3	115.95	56.10	51.75	8.10	1.50	2.00	25	50	556.00	500.00	56.00	56.00	60	60	60	60				
4	104.42	47.97	46.50	8.70	1.00	25	25	65.00	65.00	33	17	50	50	50	50	50				
5	100.67	52.42	38.75	7.50	2.00	25	25	24.00	24.00	60	60	60	60	60	60	60				
6	118.43	58.32	51.11	9.00	1.00	25	25	14.00	14.00	122	122	122	122	122	122	122				
7	75.08	35.53	33.25	6.30	1.00	25	25	110.14	110.14	105	105	105	105	105	105	105				
8	241.42	113.31	99.86	18.00	4.00	1.00	5.00	25	25	14.00	14.00	122	122	122	122	122				
9	163.32	78.67	70.75	13.65	1.00	25	25	110.14	110.14	105	105	105	105	105	105	105				
10	167.21	87.51	62.00	15.45	1.00	25	25	110.14	110.14	105	105	105	105	105	105	105				
11	131.31	69.51	48.75	9.30	1.00	25	25	110.14	110.14	105	105	105	105	105	105	105				
12	210.72	97.17	97.50	16.05	1.00	25	25	110.14	110.14	105	105	105	105	105	105	105				
13	31.06	14.96	2.25	3.60	1.00	25	25	110.14	110.14	105	105	105	105	105	105	105				
14	136.61	85.96	60.00	10.65	1.00	25	25	110.14	110.14	105	105	105	105	105	105	105				
15	58.19	36.18	18.11	3.90	1.00	25	25	110.14	110.14	105	105	105	105	105	105	105				
16	253.38	111.83	121.00	19.05	1.00	25	25	110.14	110.14	105	105	105	105	105	105	105				
17	338.83	167.10	137.78	29.70	1.00	25	25	110.14	110.14	105	105	105	105	105	105	105				

Frank Hudovnik, tajnik.

Slov. Nar. pevsko in pod. dr. "EDINOST"

Odbor: Leopold Jenko, predsednik, 6124 St. Clair ave. Fr. Fajfar, podpredsednik, 3422 St. Clair ave., Ant. Podpadek, tajnik 1426 E. 40th St. Ant. Završek, blagajnik, 3332 St. Clair ave., Mary Jadrach, zapisničarka, 1426 E. 40th St. Primož Kogoj, pevovodja, 3904 St. Clair ave. Društvo ima redno mesečno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu dopoldne ob 9 uri. Društveni pevski zbor ima svoje redne pev-ske vaje dvakrat na teden in sicer v torek in četrtek zvečer ob 8 uri v Grdinovi dvorani.

Pozor rojaki!

Zidana hiša naprodaj za 2 družini, 12 sob, velik lot, velika klet in še ena mala hiša zadaj, 5 sob, obe hiši na enem lotu. Renta prinese \$74 na mesec. Cena vsemu skupaj je samo \$7000. To se izplača pogledati. Oglasite se pri lastniku 1741 E. 32nd St. ali pa na 1065 E. 66th St. (116)

POZOR!

Seja Jugoslovanskega Sokola se vrši v sredo, 3. okt. v navadnih prostorih. Več važnih stvari je treba rešiti. Veselica 14. okt. oddaja dvorana Narodnemu Domu, itd. Dolžnost vsakega brata je, da se udeleži. Nazdar!
Za Jugosl. Sokol
Frank Krašovec.

ZAPRTJE.

Zaprte se hitro umakne, če jemljete Severove jetrne kroglice. Mr. Thomas Sitko, Mami-ford, Pa. nam je pisal: "Ko sem rabil Severove jetrne kroglice, nisem bil nikdar zaprt." — Severove jetrne kroglice so jako fino odvajalo zdravi-lo proti zaprtju, glavobolu, vrtoglavosti, bruhanju itd. Cena 25c. Po vseh lekarnah. Če ne morete dobiti v vaši le-karni, naročite naravnost od W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

Naprodaj so dobri sodi od žganja. Poceni. Vprašajte pri Korče Brat, 513 E. 152nd St. (119)

SoroL
Prirojen po naravi, ki ga je rabil star moder mešč.
"SoroL" je izkusan ljudovito uspešni-ma hrča v želodcu in trebuhu, bolan vrat, nadihu, glavobol, izgubo teha, prehlad v glavi, itd. itd.
Priloge ga tista kompanija ki dela slavi "Pain Ex-peller" stane vredno sredstvo za odpravljanje. Pomeni: SoroL ima eno stalenčno vodno pri rokah. 35 in 65c vseh lekarnah ali po po-šti F. A. D. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York

POZOR! POZOR!

Priliko imate, kda si olepša-te vašo hišo in notranje pro-store ali pohištvo, po jako nizki ceni. Povečam slike vašega rojstnega kraja, izdelujem vsakovrstne napise za trgov-ce in društva.
A. Jerina, slikar,
1315 E. 49th St.
(Mon. 111)

Račun S. D. Z. med krajevnimi društvi za mesec avg. Aesment št. 46 1917.

STROŠKI.									
Posmrtn.	Bojniška podpora	Članov	Članice	Skupaj					
0	314.00	399	399	399					
5	47.85	67	67	67					
0	18.00	54	54	54					
0	500.00	320	320	320					
0	56.00	60	60	60					
0	65.00	33	17	50					
0	24.00	60	60	60					
0	14.00	38	4	42					
0	110.24	122	122	122					
4	77	20	97	97					
0	115	105	105	105					
0	60	60	60	60					
0	115	115	115	115					
0	24	24	24	24					
0	76	76	76	76					
0	32.00	26	26	26					
0	48.00	111	19	130					
9	500.00 728.99	1285	552	1807					
Frank Hudovcnik tajnik.									

ZADNJI RODOVINE BENALJA

ZGODOVINSKA POVEST

SPISAL
FR. REMEC

XIV.

Krojač Matjok na Rebrji je rad dolgo spal, toda odkar je bil v službi Rudečega Jakoba, je bil eden prvih Ljubljancev, ki so vstajali ob zori. Prijetno mu to ni bilo, toda Rudeči Jakob mu je strogo zabijal, da mora, če na vse zgodaj obhoditi vse gostilne, po katerih je zanj zbiral novice, kajti že zgodaj dopoldne je prihajal zaupnik rokovernjaškega poglavarja po ta obvestila v mesto.

Lepo, prijazno jutro se je porajalo, ko je krojač Matjok prilezel z Rebrji, ugrabljajoč, kje naj si privoščiti prvi kozarček okrepčujočega in poživljaljočega brinovca. Mahnil jo je proti sedmici na Zabjeku, a že na sv. Jakoba trgu je na svojo začudenje zagledal kočijo, ki je bila videti obložena s kovčgi.

"Pasja dlaka" je dejal sam pri sebi, "kdo je pa tako neumen, da vstaja že ob štirih, če mu ni treba."

Hitel je k kočiji in pogledal skozi okno. Na prvi pogled je spoznal baronico Renato.

Krojač Matjok je v prvem presenečenju grdo zaludil. Edina ženska v Ljubljani, po kateri je Rudeči Jakob vedno vpraševal in hotel imeti obvestil, je bila baronica Renata in ravno o tej Matjok niti tega ni vedel, da hoče odpotovati.

Matjok je zahvalil Boga, da jo je vsaj pred odhodom še videl. Pritisnil je klobuk ne čelo, zapel svoj jopič in tekla kar je mogel mimo šentjakobske ceste, da bi prehitel Renatin voz, ki je peljal po Florijanskih ulicah.

Pri dolenski mitnici se je krojač Matjok ustavil. Poznal je mitničarja in začel z njim prijateljski šeramljati.

"Kam se neki ti ljudje peljejo?" je vprašal mitničarja, ko se je približal Renatin voz. "To bomo kmalu izvedeli," je menil mitničar.

Voz je ustavil. Mitničar je prejel običajno plačilo in nesel potno dovoljenje baronice Renate stražniku v sobi na pogled.

"Če daš za kozarec brinovca pa ti povem, kdo je ta gospa, ki se tu pelje in kam da gre."

Mitničar je vse to čital v potnem dovoljenju in Matjok je dobil za kozarček brinovca najboljšo pojasnilo.

Od dolenske mitnice jo je Matjok mahnil okrog grada v mesto, kajti v točilnici pri "bidelmonu" poleg rotovža so še od šeste do osme ure zjutraj shajali različni mestni uslužbenci, da se pokrepčajo z brinovcem ali slivovko za naporno svojo službo.

Matjok je na prvi pogled spoznal, da se je moralo zgoditi nekaj posebnega, nekaj silno važnega, kajti magistratni uslužbenci so stikali glave in govorili tako razbujeno, da niti Matjokovega prihoda niso zapazili. Skromni zakotni krojač Matjok se seveda ni upal pridružiti se množičnim magistratnim uslužbencem. Ponizno se je vsedel k vratom, naročil svoj brinovček in vzel svoj mofek v roke. Molil seveda ni, nego vlekel na ušesa kar se je dalo.

Že koj pri prvih besedah bi bil Matjok skoro skopnel. Razumel ni vsega, kar se je govorilo, a slišal je vsaj toliko, da je zvezdo lahko uganil. Bilo mu je jasno, da preti njegovega gospodarja in dobrotniku Rudečemu Jakobu silna nevarnost, da je izdan in da pojdijo vojaki še ta dan od treh strani loviti rokovernjaški družbo.

Kelena so se mu šibila, ko se je plazil iz točilnice. Hitel je domov in nestrpno čakal zaupnika Rudečega Jakoba. Bal se je, da bi ga morda slučajno ne bilo, kajti ni imel nobenega pojma, kje bi znal Rudečega Jakoba dobiti in ga

pravočasno svariti.

Toda zaupnik je prišel ob pravem času in Matjok mu je povedal vse, kar je vedel.

"Ne smeja se prenačiti" je dejal rokovernjač. "Se je dosti časa, da pridem pred vojaki domov. Če odjezdim opokne, sem gotovo nekaj ur prej doma, nego pridejo vojaki. Pojdva vsak poizvedovat, kar je še mogoče izvedeti, opoldne se dobiva pri znamenju na Dunajski cesti. Delaj dobro Matjok in dobiš boš bogato plačilo."

Oba sta šla na delo. Matjok, ki je poznal vsakega človeka, ni imel posebnih težav izvesti vsaj najvažnejše. Ko je prišel opoldne k znamenju na Dunajski cesti, je povedal zaupniku Rudečega Jakoba, da so se vojaki že odpeljali in bodejo rokovernjače prijeli od treh strani. Vsa rokovernjaška pota, vsa skrivališča so izdana in tudi naznanjeni vsi tisti ljudje, ki so rokovernjaški pomočniki in podporniki.

Toda Matjok svojih velikih novic, ki jih je prinesel, ni bil nič vesel. Ves zelen je bil od strahu in strah mu je stresal kosti.

"Tudi v Ljubljani iščejo že vse jutro nekega gospoda, nekega znanega imenitnega gospoda, ki velja za bogataša. Štefan vitez Ogulin mu pravi, da je pred sedmimi dnevi, a ga niso več dobili. Ko so vstopili v sobo je bila postelja še gorka. Ušel jim je pred nosom. V podstrešju je imel prekopan zid v sosednjo hišo in po tej poti je ušel. Zenske v hiši pravijo, da ga je bil malo prej prišel klicati neki tujec."

"Najbrž je imel na policijskem ravnateljstvu kakkega prijatelja, ki ga je svaril" je menil zaupnik Rudečega Jakoba. "Le pazi Matjok, da zdaj ne bodo prijeli še tebe."

"Vzemi me seboj, jaz se ne upam domov", je prosil Matjok. "Če mi pridejo na sled bom izgubljen."

"Varnejši si v mestu, kakor bi bil zunaj pri nas. Bodi pameten! Ostani tu in pozveduj dalje. Rudeči Jakob bo tvojo zvestobo kraljevsko poplačal." Matjok je ostal v mestu, v svojem stanovanju je odstranil vse kar bi ga bilo moglo izdati, svoj denar je skrbno skril in potem hodil po krahmah in zabavljal na rokovernjače, da se je delala tema ter hvalil in slavil gosposko, ki tako energično čuva javno varnost.

"Bog daj in mati božja in moj patron, da bi vojaki vjeli rokovernjače in jih vse obesili," s temi besedami je končal Matjok v vsaki krahmi pogovor o rokovernjačih, dokler niso začele obilne množice, zavzete brinovca nanj vplivati. Strah, ki mu je razjedal srce, mu je dajal moč, da je pil čez vse mere in naposled nezavesten obležal v neki krahmi. Spravili so ga v hlev, da bi tam preupal svojo pijanost, a ni se več prebudil. Zganje ga je bilo umorilo.

Leonard baron Benalja je šele popoldne izvedel o uspehu svojega pisma na policijsko ravnateljstvo. V kavarni so mu povedali, da je dobilo policijsko ravnateljstvo brezimno ovadbo, ki pa je navajala take natančnosti, da ni dvoma da je neki rokovernjač sam izdal svoje tovaršice. V gosposkih in meščanskih krogih je stvar vzbudila veliko senzacijo, ker je bil vanjo zapleten Štefan vitez Ogulin. Policijsko ravnateljstvo je bilo v dvomih, če je Ogulin res zapleten v rokovernjaško družbo. Mislijo je, da ga boče kdo iz kake maščevalnosti osumčiti. Zato je uradnik, ki je imel ločno službo ter dobil pismo še prejšnje je bil dan — ker Leonard je

zapisal na naslov "silno mudno — skrajna nevarnost" — dal poklicati policijskega ravnatelja iz spanja in mu stvar naznanil. Ravnatelj je odredil, naj gre komisar z dvema detektivoma Ogulina iskat na dom, naj ga tam zasliši in izvrši hišno preiskavo, a šele če dobi nekaj dokazov za njegovo krivdo, naj ga aretirajo. Ogulin je pa pravočasno posvarjen pobegnil, in vsa Ljubljana je prepričana, da je bila obdolžitev utemeljena in Ogulin res zaveznik rokovernjaške družbe.

Najbolj je bilo o tem prepričano policijsko ravnateljstvo, ker je pri hišni preiskavi našlo več sumljivih stvari, pričujoč da je bil Ogulin nevaren človek.

Leonard baron Benalja je dobro igral svojo vlogo. Zabavljal je na ljudi, kako da so se mogli dati toliko časa varati in se jeziti sami nase, da si je v svojem dvoboju izbral takega sekundanta. V svoje opravičevanje pa je navajal, da je še malo časa v Ljubljani in da se od njega ne sme pričakovati, da bo ljudi bolje poznal, kakor tisti, ki so že dolgo z njimi znani.

Tri dni ni bilo ničesar slišati o vojaški ekspediciji zoper rokovernjače. Ti dnevi so bili za Leonarda najhuji v vsem njegovem življenju. Pisal je bil svoji sestri Eleonori, naj izve, kje ima Rudeči Jakob svoj zaklad zakopan, naj izve za vsako ceno, prav za vsako, pa če bi bilo treba žrtvovati celo dekleško čast... Tri dni je že čakal, a še ni bilo nobenega odgovora, nobene vesti, dasi je nujno zahteval obvestila. Leonardove telesne in duševne muke so bile neznanske. Niti trenotek ni našel miru. Samo s čeznaravnim naporom vseh svojih sil je mogel krotiti samega sebe toliko, da je šel vsak dan dvakrat v kavarno poizvedovat, kako se je obnesla njegova spletkaj; samo veselje da je odstranil Ogulina mu je lajšalo grozne ure, ki jih je prebil v svojem samotnem stanovanju.

Četrty dan se je izvedelo po Ljubljani, da vojaška ekspedicija proti rokovernjačem ni imela prevega uspeha. Nekdo je moral rokovernjače svariti, kajti ko so prišli vojaki, so našli rokovernjaška skrivališča zapuščena. Rokovernjači se toliko časa niso imeli, da bi bili odnesli svoj plen, ki so ga imeli spravljene v svojih skrivališčih. Brezimna ovadba na policijsko ravnateljstvo je bila popolnoma resnična, ker so bile vse navedbe točne.

Obenem pa se je razvedelo še nekaj drugega, in to je vso Ljubljano spravilo pokonci. Rokovernjači so bili užgali strmojsko pristavo pri Cerkljah, kjer je prebivala Leonardova rodbina. Polili so bili vse z oljem in nanesli slame, tako da je bila pristava v trenutku v plamenu. Nihče ni vedel, kaj se je zgodilo z rodovino Leonardovo. Nobenega sledu ni bilo o njej. Na pogorišču so vojaki pač našli nekaj okost, a kmetsko prebivalstvo okrog Cerkelj je domnevalo, da so rokovernjači najbrž odpeljali vso rodovino seboj.

Vojaki so aretirali mnogo kmetov, mož in žensk, ki so bili na sumu kot rokovernjaški zavezniki in jih pripeljali v Ljubljano, a nihče ni vedel povedati, kaj se je zgodilo z Benaljevimi.

Za Leonarda je bil to udarec, ki ga je popolnoma potrl. Razburjenje teh dni ga je telesno oslabilo, da je bil prepričan in bled kakor smrt, a vest, da je izgubila njegova rodovina ga je skoro unčila. Blazen boleti in obupa je padel na tla in nesci so ga morali na njegov dom.

Sečutje z Leonardom je bi-

lo splošno. Policijsko ravnateljstvo je takoj pisalo na vse strani na Kranjskem in po sosednih deželah ter naročiloostro zasledovanje vseh sumljivih ljudi in natančno poizvedovanje in iskanje po Benaljevih, toda sam ni imel dosti upanja, da bi njegov trud imel kak uspeh.

Preiskave in poizvedbe v Cerkljah so spravile na dan, da je bila Leonardova mati prav zadnje dni pred nesrečo težko bolna in da je najbrž umrla. Iz tega se je sklepalo, da so rokovernjači s pristavo vred tudi njeno truplo prepuščili plamenom, mrene otroke pa odpeljali s seboj.

Leonard ni bil o dvomih, da se je to res zgodilo in prav zavest, da je on sam tega kriv, mu je bila najstrašnejša in ga je najbolj mučila.

Navdajal ga je pa tudi strah pred Rudečim Jakobom. Preverjen je bil, da smatra Rudeči Jakob njega za izdajalca in da se pripravlja na strašno maščevanje.

Kaj bo, kaj početi? To je mučilo in trpinčilo Leonarda vse dni boleznij, in obiski njegovih znancev mu niso bili nobene tolažbe, nego le povod novim razburjenjem, novim bolestin, novemu obupanju.

Samo izreden slučaj, samo pravi čudež je mogel pomagati, da bi bil Leonard še kdaj videl svoji sestri in svojega brata, a on si niti želel ni, da bi se to še zgodilo. Da sta postali sestri rokovernjaški ubijci, to je bilo gotovo, ravnotako da sta tudi brata bila izgubljenata.

Počasi se je razblinilo zanimanje Ljubljane za usodo rodbine Benalja. Leonardu se je polagoma zdravje zboljšalo. Obupanost zaradi sester in bratov ga je začela zapuščati. V bistvu je bil trd, neusmiljen in brezsrčen človek, dasi je imel rad svoje brate in sestre. A natura njegovega značaja je pomagala, da se je pri njem hitreje začela celiti rana, ki mu jo je zadala nesreča sester in bratov, kakor bi se to moglo zgoditi pri kakem drugem človeku.

Zato je pa s toliko večjo močjo pritisnila nanj skrb za obstanek. Zadolžen je bil zdaj

do skrajnosti, a znal ni ničesar, a čimpr bi si bil mogel siliti kruh inčimbo bogatašnega ti je želel.

nevesta ga je mogla rešiti in mu omogočiti obstanek, kakr

šle na 5377 Stannard ave.

SODNIJSKO ODOBRENO

Navodilo, kako se postane ameriški državljan. Ustava, proglašenje svobode in postave ameriške republike.

AMERIŠKI
DRŽAVLJAN

USTAVA IN
POSTAVE

Cena 25c

TISKALA IN ZALOŽILA
"CLEVELANDSKA AMERIKA"
6119 ST. CLAIR AVENUE,
CLEVELAND, OHIO

Dobi se edino pri

Clevelandska Amerika

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI. SL. UNISKA TISKARNA.

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO

V teh dneh draginje.

naj se vsak čuva nevarnih bolezni, ki pomeni propad družinskega preračuna. Polna resnica je v pregovoru, da kdor je najprej posvarjen, je najprej oborožen. Zaprtje, glavobol, zguba apetita, splošna slabost, vsi taki simptomi naj vas napeljejo, da hitro iščete zanesljivo zdravilo, da si prihranite bodoče nepravilike.

Trinerjevo ameriško grenko vino

je zdravilo, katero potrebujete v vseh takih slučajih. Sčisti prebavilne organe, odstrani nabrane nečistoče, kjer se redijo bacili, pomaga prebavi, povrne apetit in utrdi kri in želodec, da se lahko bori proti napadom škodljivih bakterij. V zgoraj omenjenih slučajih in pri nervoznosti, neredih v želodcu, pri spremembi življenja ali za premoganje, je to zdravilo priznано boljše kot vse druge priprave. Je delano iz grenkih zelišč, korenin in lubja, ki ima zdravilno vrednost, in iz čistega, naravnega, močnega vina. Najbolj natančni želelec z veseljem pozdravi to zdravilo. Cena \$1.00. Po lekarnah.

Trinerjev liniment

pripelje v vaš dom pravo družinsko zdravilo. Je neprecenljive vrednosti za revmatizem in nevralgijo, izvršten za nesreče, razpokline, napetja, trd vrat, itd. Je osvežljiv za utrujene mišice po trdem delu ali za trudne noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c po lekarnah, po pošti 35 in 60c

Trinerjev pomirjevalec kašlja

je najbolj zanesljivo zdravilo za prehlad in kašelj, hripavost, bronhitis, astma, itd. Cena ista kot liniment.

Trinerjeva zdravila so dobila največjo nagrado na vseh mednarodnih razstavah. Zadnja nagrada: Zlata medalja, San Francisco, 1915, največje darilo Panske razstave, 1916.

Joseph Triner,

KEMIST

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Pranje se prejema na dom. Delo točno in čedno. Vprašajte na 5377 Stannard ave.